

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2024-02-01

Diarienummer:
OSN-2024-00061

Handläggare:
Isabel Anheller, Joel Strandberg

LSS-rådets rekommendationer till omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** nämnden har tagit del av informationen och lägger LSS-rådets rekommendationer till handlingarna,
2. **att** nämnden ska beakta rådets rekommendationer i beredningen av kommande verksamhetsplan, samt
3. **att** förvaltningen ska fortsätta sitt arbete för att öka inflytande och delaktighet hos nämndens målgrupp.

Ärendet

LSS-rådet har genomfört två workshops under hösten 2023 med tema utifrån uppdrag 8 och nära relationer. Implementering och utveckling av dessa förslag kan bidra till en mer inkluderande och hälsosam miljö för målgruppen.

Beredning

Ärendet har beretts i LSS-rådet tillsammans med tjänstepersoner från avdelning systemledning.

Föredragning

LSS-rådet är ett forum för dialog mellan förtroendevalda politiker från omsorgsnämnden och representanter från Funktionsrätt Uppsala kommun. Grundläggande syfte med rådet är att ha ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Detta för att få ett brukarperspektiv till nämnden. LSS-rådet arbetar för att öka inflytande och delaktighet för personer som har rätt till stöd och hjälp enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Rådet hanterar konkreta ärenden som rör LSS-gruppens vardag. LSS-rådet sammanträder fyra gånger per år.

Temat för den första workshopen var Uppdrag 8 som ingår i kommunens mål och budget och berör förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Temat för den andra workshopen var nära relationer och utgick från vägledningen ”Goda relationer” samt projektet ”Rätten att leva mitt liv”.

LSS-rådets rekommendationer till omsorgsnämnden sammanfattas i bilaga till ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 1 februari 2024
- Bilaga, LSS-Rådets rekommendationer till omsorgsnämnden.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Omsorgsnämnden
Rekommendation

Handläggare:
Isabel Anheller, Joel Strandberg

LSS-rådets rekommendationer till omsorgsnämnden

Inledning

LSS-rådet har genomfört två workshops under hösten 2023. De synpunkter och förslag som dessa resulterat i presenteras i detta dokument. Vissa av förslagen gäller arbetssätt som redan används idag, men som kan utvecklas. Implementering och utveckling av dessa förslag kan bidra till en mer inkluderande och hälsosam miljö för målgruppen.

Det första workshoptillfället fokuserade på uppdrag 8 som ingår i kommunens mål och budget och berör förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Det andra tillfället belyste det hälsofrämjande arbetet med nära relationer.

Uppdrag 8 syftar till att åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser. Målbilden för uppdrag 8 är en effektiv och nära vård 2030. Det är åtta nämnder som berörs av uppdraget och Uppsala kommun arbetar tillsammans med Region Uppsala och övriga kommuner i länet för att uppnå målbilden. Förebyggande och hälsofrämjande insatser behövs för att stärka eller bibehålla alla människors fysiska, psykiska och sociala hälsa och välmående. Samverkan ska framför allt stärkas i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser riktat till målgruppen.

Diskussionerna kring hälsofrämjande arbete i nära relationer utgick från projektet "Relationer som funkalar" där syftet är att göra det lättare för personer med IF och/eller autism att ha nära relationer på de sätt som de själva vill. Inom projektet har man under hösten 2023 anordnat en konferens där 80 personer med intellektuell funktionsnedsättning deltagit för att prata om sex, rättigheter och relationer. Inom projektet uppmärksammas att personer med IF och/eller autism önskar ökade möjligheter till stöd och information från boendepersonal kring dessa frågor.

Urval av LSS-rådets rekommendationer

- Brukare som bedöms ha behov av insats ska få detta tillgodosett
- Förbättra arbetsförhållanden för ledsagare genom utbildning samt möjlighet till anställning utöver annan kommunal heltidstjänst
- Synliggör och stärk hälsofrämjande insatser i genomförandeplanen
- Samverka med kulturnämnd, utbildningsnämnd, idrotts- och fritidsnämnd samt gatu- och samhällsmiljönämnd avseende hälsofrämjande arbetssätt
- Säkerställ att kunskap från projekt och forskning implementeras i ordinarie verksamhet långsiktigt
- Kompetensutveckla personal till ett hälsofrämjande arbetssätt med kontinuerlig uppföljning
- Använd vägledningen "Goda relationer"
- Inför sociala relationer i biståndsbedömningen
- Utveckla samverkan mellan boenden och ledsagare för ökad social kontakt
- Främja möjlighet till individuella val av fritid och partner
- Personal kan ha en delad anställning genom att även vara ledsagare och kontaktperson inom ramen för en heltidstjänst.

LSS-rådets sammanfattande rekommendationer

Utifrån uppdrag 8

För att förbättra fritidsengagemanget är förslagen att organisera fritidsaktiviteter baserat på individuella intressen, vilket inte bara ökar engagemanget utan också skapar en meningsfull och personligt anpassad fritid. Ett annat förslag är att avsätta en del av personalens arbetstid för att säkerställa att individer har möjlighet att delta i olika aktiviteter.

Inom ramen för ett systematiskt hälsofrämjande arbete föreslås åtgärder för att motverka ofrivillig ensamhet. Detta inkluderar att erbjuda en mångfald av fysiska, psykiska och sociala hälsofrämjande aktiviteter. Förslaget syftar på en helhetssyn för att förbättra välbefinnandet hos målgruppen. Dessutom understryks vikten av att tydliggöra hälsosamma levnadsvanor i genomförandeplaner och att individens specifika behov beaktas.

För att främja kompetensutveckling och systematiskt förbättringsarbete föreslås åtgärder som inkluderar regelbunden kompetensutveckling för personalen, särskilt i områden som kost och aktiviteter. Uppföljning av dessa kompetensutvecklingsinsatser är viktigt för att säkerställa kontinuerlig förbättring och implementering av ny kunskap. Ett annat förslag är erbjudande av utbildning för ledsagare under arbetstid, för att förbättra deras kompetens och möta specifika behov hos personer med autism.

För att främja samarbete med den ideella idrottsrörelsen och intresseorganisationer ges förslag om mer samverkan med den ideella idrottsrörelsen. Önskemålet är att inkludera målgruppen i större utsträckning inom olika fysiska aktiviteter och evenemang. Omsorgsnämnden uppmanas att samverka med andra nämnder för att ställa krav på idrottsrörelsen för att tydligt inkludera personer inom LSS personkretsar som en del av deras statliga uppdrag. Förbättring av informationsspridningen om träffpunkter och aktivitetsutbud inom intresseorganisationer föreslås för att öka tillgängligheten och deltagande.

Ett ytterligare förslag är att kontinuerligt utvärdera och följa upp resultat av olika projekt. Syftet är att säkerställa långsiktiga förbättringar och implementera lärdomar och bästa praxis från framgångsrika projekt i hela verksamheten.

Det är viktigt med ett kontinuerligt och anpassningsbart stöd för att möta individuella behov och skapa hållbara förbättringar inom fritidsengagemang, hälsofrämjande arbete och kompetensutveckling.

Utifrån nära relationer

Uppsala kommun bör fortsätta att stödja och främja goda relationer genom att använda vägledningen Goda relationer och upprätthålla kontinuitet i personalgruppen. Det är viktigt att respektera sekretesslagstiftningen samtidigt som man möjliggör kontakt och samarbete mellan olika enheter.

För att förbättra möjligheten till nära relationer, föreslås införande av parboende som ett komplement till bostäder som erbjuds idag. Utbildning i "Stopp, min kropp" bör införas för att öka medvetenheten och främja säkra interaktioner. Bemötande-utbildning föreslås för färdtjänstpersonal för att förebygga problem.

Det rekommenderas att kommunen koordinerar aktiviteter mellan olika verksamheter för att öka mångfalden av tillgängliga aktiviteter och därigenom främja social samvaro. Integrering av kunskap om relationer i biståndsbedömningen kan också förbättra individanpassat stöd.

För att främja öppen dialog och initiativ föreslås mer flexibilitet på boendet samt möjligheter för den enskilde att komma med förslag och delta i forum för diskussion. Personalen bör stödja och uppmuntra den enskilde att skapa egna sammanhang.

För att främja en inkluderande och respektfull miljö rekommenderas fortsatt arbete med HBTQ-diplomering/certifiering och implementering av vägledningen "Goda relationer". Införande av hälsofrämjande handlingsplaner/rutiner, skapande av mötesplatser och tidig medvetenhetsskapande i skolor föreslås också för att stödja en holistisk och proaktiv syn på välbefinnande.

Slutligen är det viktigt att undvika enbart gemensamma aktiviteter i boenden. I stället bör fokus ligga på att främja individuella val och skapa en samhörig atmosfär.